

relsen valgte Medlem i det Tilfælde, at Menighedsraadet tæller 9 Medlemmer, og han altsaa bliver det tiende, faa en meget beskeden Plads og komme til at spille en meget underordnet Rolle. Jeg vilde langt foretrække et Tilsyn med Kirken paa 3 Medlemmer, af hvilke det ene valgtes af Menighedsraadet, det andet af Kommunalbestyrelsen, og det tredje skulde være Sognepræsten, og dette Tilsyn skulde selv vælge sin Formand.

Den væsentligste Indvending, jeg har at gøre mod det foreliggende Lovforslag, hvad Købstadkirkernes Bestyrelse angaar, er imidlertid Reglerne om Ligning af Bidrag til Sognekirkernes Drift og Vedligeholdelse. Baade den højtærede Kultusminister og den ærede foregaaende Taler (Moltesen) dvælede ved disse Ligningsregler, og begge gjorde egentlig Landstinget deres Kompliment i Anledning af de Bestemmelser, der her er indførte i Lovforslaget. Jeg kan ikke deltage i denne Anerkendelse overfor Landstinget. Det er jo, som det ogsaa fremgaar af, hvad der tidligere er sagt, ikke første Gang, dette Lovforslag er til Behandling i dette Ting, det har endog været underkastet en meget omhyggelig Udvalgsbehandling i Fjor, og efter denne omhyggelige Udvalgsbehandling blev man staaende ved den Regel, som er udtryk i det af Ministeren i Landstinget fremsatte Lovforslag, nemlig at det Beløb, der i et enkelt Aar kan paalignes Beboerne, ikke maa overstige $\frac{1}{10}$ pCt. af Indkomsten. Landstinget har fuldstændig slettet denne Bestemmelse. Man er derved gaaet imod det, som Folketinget tidligere havde vedtaget. Men Landstinget er ved at slette denne Bestemmelse og ved at give uindskrænket Adgang til Ligning, blot begrænset af, hvad Synet maatte finde rigtigt at udsætte, ogsaa kommet til at gaa imod den Bestemmelse, som i sin Tid blev truffet af det kirkelige Udvalg, idet det kirkelige Udvalg, som har behandlet Udkast til dette Lovforslag, dog havde en Grænse for Ligningens Størrelse. Jeg tror, at i det kirkelige Udvalg var Maksimum for Ligningens Størrelse 4 pCt. af Indkomstskaattens Beløb. Landstingets Udvalg siger i sin Betænkning om dette Spørgsmaal, at det vil ikke her kunne hjælpe blot at forhøje den foreslaaede Grænse for Ligningsprocentens Størrelse. Altsaa, end ikke det Forslag, som det kirkelige Udvalg i sin Tid stillede, vil Landstinget kunne anerkende. Landstinget er altsaa paa dette Omraade blevet mere kirkeligt end selve det kirkelige Udvalg, og det hører der dog vistnok noget til. Nu hørte jeg af den ærede foregaaende Taler, at der

sandsynligvis vil blive forlangt nedsat et Udvalg til Overvejelse af Lovforslaget, og det forekommer mig, at netop denne Bestemmelse ogsaa berettiger et saadant Krav, saa vi kan faa Anledning til at gøre os nøjere bekendt med, hvor højt eller lavt det kan forsvares at sætte Grænsen for, hvad der i et enkelt Aar kan paalignes til Købstadkirkernes Vedligeholdelse. Alene af den Grund forekommer det mig, at et Udvalgs Nedsættelse er nødvendig.

Jeg har hidtil væsentligt talt om Købstadkirkernes Forhold, men heller ikke, hvad Landsbykirkernes Forhold angaar, finder jeg dette Lovforslag rigtigt. Det er jo, som det blev fremhævet af Venstres Ordfører (Moltesen), et Skattelovforslag, vi her har til Behandling. Det er jo saaledes, at denne Lov vil give Adgang til, om jeg saa maa sige, at gøre et Greb i Skatteborgernes Lommer, og der er det mærkelige derved, at der er een Myndighed, der bestemmer, hvor meget der behøves, og der er en anden Myndighed, som skal besørge Udskrivningen, Paaligningen og Indkrævningen. Ganske vist er der Adgang for Kommunalbestyrelsen til at faa nogen Indfyldelse derved, at et af dens Medlemmer skal tiltræde Menighedsraadet, naar Talen er om Paaligning. Men som jeg allerede har sagt, vil dette Medlem faa en meget underordnet og beskeden Stilling i Menighedsraadet, selv om dette kun bestaar af 4 Medlemmer, saadan som det vel i Almindelighed er Tilfældet ude paa Landet. Vi har egentlig ikke nogen fast Ordning, hvad Bestyrelsen af de selvejende Kirker angaar; her har Forholdene været underkastede en urolig Vekslen i de foregaaende Aar. Den Gang Filiationer fremkom, ordnede Ministeriet Bestyrelsesforholdet rent administrativt. Senere, da Tiendeafløsningsloven af 1903 var begyndt at virke, udkom der et ministerielt Cirkulære af 4. April 1908, som henlagde Bestyrelsen af disse selvejende Kirker til Menighedsraadet, og dette varede saa, indtil Menighedsraadene bortfaldt, idet Loven om Menighedsraad ikke blev fornyet. Daværende Kultusminister Nielsen ordnede saa Bestyrelsen af de selvejende Kirker paa Landet ved et ministerielt Cirkulære, hvorefter Bestyrelsen kom til at bestaa af Sognepræsten og to af Sogneraadet valgte Medlemmer. Her er altsaa det kommunale Element stærkt fremme. Vi har i den forløbne Tid prøvet Menighedsraadenes Styrelse og en Styrelse, som væsentlig var udgaaet af de kommunale Raad. Jeg tror at kunne sige, at ingen af dem har virket